

Trouw, 10 maart 2021

De eis bij nieuwbouw moet zijn: natuur in, rondom en in de buurt van de woning

Natuurinclusief bouwen moet worden vastgelegd in de Omgevingswet, stelt het Manifest Bouwen voor Natuur. Beeld Hollandse Hoogte / ANP

Elk nieuwbouwproject moet verplicht rekening houden met dieren, groen en klimaat, vinden de opstellers van het Manifest Bouwen voor Natuur.

Onno Havermans 10 maart 2021, 1:00

Nestruimte in de gevels, groene daken, en natuur in de buurt. Deze drie ‘bouwstenen’ – natuur in de woning, natuur rondom de woning en natuur in de buurt – moeten vanzelfsprekend zijn voor elk nieuw bouwplan en

daarom worden vastgelegd onder de Omgevingswet, zeggen bouwers, architecten, banken, wetenschappers en milieuorganisaties die woensdag samen het Manifest Bouwen voor Natuur presenteren.

De Tweede Kamer vroeg het kabinet in december te onderzoeken of natuurinclusief bouwen kan worden opgenomen in het Bouwbesluit. Het manifest sluit daarbij aan, verwijzend naar de miljoen nieuwe huizen die volgens het recentelijk gesloten Woonakkoord in tien jaar moeten worden gebouwd.

Steen voor huismus

Natuurinclusief bouwen betekent rekening houden met de biodiversiteit, met gezondheid en welzijn van bewoners en met de gevolgen van klimaatverandering. Veel bouwers doen dat al, veel gemeenten willen het ook, maar de normen en eisen verschillen per gemeente en per project. En als een opdrachtgever bij de aanbesteding alleen selecteert op de prijs, vallen natuurinclusieve bouwplannen vaak af.

Dat lijkt niet zo vreemd in een overspannen woningmarkt, waar een nieuwbouwkooptwoning in het middensegment al gauw meer dan 3 ton kost. Maar maatregelen voor natuur in, rondom en in de buurt van de woning hoeven de prijs niet op te drijven, zeggen de initiatiefnemers voor het manifest. “Een steen voor een huismus kost 30 euro, een voeg toegankelijk maken voor een vleermuis is bijna gratis”, legt Femke Jochems van de Vogelbescherming uit.

“Als je natuurmaatregelen vanaf het begin meeneemt, krijg je nauwelijks hogere prijzen”, voorspelt Rob van Tilburg van Natuur & Milieu. “Bij een integrale aanpak gaat het niet alleen om het gebouw, maar ook om de omgeving, om wateropvang in de wijk en andere groenvoorzieningen die je anders apart moet aanleggen.”

Circulaire bouw

Bouwbedrijven als Bam, Heijmans en VolkerWessels, die het manifest hebben ondertekend, voeren al projecten natuurinclusief uit. “Als het kan, doen we dat”, zegt Onno Dwars, directeur van ontwikkelaar Ballast Nedam Development. “Het kan makkelijk. Maar we zien dat niet alle partijen dit doen. En alleen op schaalniveau heeft het impact.”

Vastleggen in de wet zorgt voor versnelling, zegt directeur van Bam Wonen Dinant te Brinke, die verwijst naar de normen voor gasloos bouwen en circulaire bouw. Het gaat niet meer alleen om het realiseren van woningen, stelt hij, “maar juist om een integraal plan voor mens en natuur. Een groene en gezonde leefomgeving draagt bij aan een gezonde woning, dat maakt het manifest zo goed.”

“We zijn nu afhankelijk van de goede wil van gemeenten, bouwers en projectontwikkelaars”, legt Van Tilburg van Natuur & Milieu uit. “Bij een verplichting gaat iedereen het toepassen. Net als de isolatienorm, die een woning energiezuinig maakt. Vastleggen van de eisen geeft bouwers de garantie dat de markt hierom blijft vragen.”

En, zegt Dwars van Ballast Nedam, de oplossingen zijn vaak eenvoudig. “Een dakgoot is heel makkelijk aan te passen zodat die nestruimte biedt voor gierzwaluwen. Sedumdaken zitten nu al vaak in de bouweisen van een project. En hebben we wel zoveel verharde oppervlakte nodig? Bij een nieuwe woonwijk zorgen wij alleen nog voor een ringweg.”

Het manifest richt zich expliciet op nieuwbouw. Van ondertekenaar Anke van Hal, hoogleraar duurzaam bouwen aan business universiteit Nyenrode, mag het wel wat verder gaan. “Met alleen nieuwbouw ben je er niet. Als de natuur ergens wordt gemist, is het in de bestaande wijken. En als ergens het mes aan meerdere kanten snijdt, dan is het bij natuur. Biodiversiteit,

klimaat, gezondheid, de door corona toegenomen behoefte aan verblijfsruimte, er komen veel aspecten samen.”